

Kilka praktycznych rad dla powodzian

Znana są sytuacje w miastach, które zostały zalane brudnymi wodami rzek, często zmieszanych z fekaliami, śmieciami z wysypisk. Jest w nich i padlina potopionych zwierząt. **Co robić gdy woda zacznie ustępować - co mamy poradzić mieszkańcom tych miast?**

Odp. Przede wszystkim nie wydaje się możliwe, aby samorządy, władze lokalne, nie mówiąc już o centralnych, mogły skutecznie dopomóc w bezpiecznym sprzątananiu we wszystkich miejscach zanieczyszczonych. Niestety więc mieszkańcy, właściciele sklepów, restauracji, małych zakładów pracy będą musieli w dużym stopniu radzić sobie sami. Pamiętajmy przy tym, że pomieszczenia te wypełnione są szlamem, brudną wodą z powodzi pełną drobnoustrojów, w tym chorobotwórczych.

Pyt. Co należy zrobić w pierwszej kolejności?

Odp. Przystępując do czyszczenia należy przede wszystkim zabezpieczyć siebie. A więc: mocne gumowe rękawice, możliwie długie kalosze, jakiś fartuch - też najlepiej gumowy. Maseczka z gazy również jest tu przydatna. Jeśli pomieszczenie zanieczyszczone jest fekaliami lub śmieciami dobrze jest sprowadzić wóz przystosowany do wywozu tzw. nieczystości płynnych.

Pyt. A jeśli nie ma takiego wozu w zasięgu naszych możliwości?

Odp. Możemy próbować usunąć zanieczyszczenia przy pomocy bardziej prymitywnych środków: wiadra, szufli i miotły. Następnie trzeba przystąpić do mycia w pomieszczeniach podłóg, ścian, sprzętów i ponownie podłóg. Popłuczyny usuwamy tak jak wody powodziowe.

Pyt. A jeśli nie ma wody w sieci?

Odp. To niestety musimy poczekać z myciem pomieszczeń aż zostaną wznowione dostawy. Można użyć do mycia wody z pobliskiej studni, nawet jeśli nie została jeszcze oczyszczona i wydezynfekowana. Konieczne jest jednak dodanie do wody, której użyjemy do mycia pomieszczeń jakiegoś wydajnego środka myjącego, najlepiej takiego, który ma równocześnie właściwości bakteriobójcze. Jeśli jeszcze będzie przez władze sanitarne dopuszczony do kontaktu z żywnością - to będzie to idealny środek do mycia kuchni, restauracji, magazynów żywnościowych i sklepów, a także szczelnych nieuszkodzonych opakowań żywności np. puszek, butelek.

Pyt. Czy istnieje taki idealny środek?

Odp. Tak jest to Virkon (żółty) w formie proszku, który można rozpuścić nawet w tylko optycznie czystej wodzie. Również wtedy, gdy jest ona niepewna pod względem bakteriologicznym.

Pyt. Czy po takim sprzątananiu możemy już uznać pomieszczenie za bezpieczne, nie grożące zakażeniem i rozpocząć w nim np. przygotowanie posiłków?

Odp. Niestety nie! Aby mieć pewność zniszczenia wszystkich drobnoustrojów niewątpliwie naniesionych przez powódź trzeba przeprowadzić dezynfekcję pomieszczeń.

Pyt. Czym należy ją wykonać?

Odp. Podejście powinno być zróżnicowane zależne od funkcji pomieszczeń. W piwnicach, bramach, klatkach schodowych, na podwórzach i ubikacjach zaleciłbym użyć środka najtańszego z dostępnych - roztworu wapna chlorowanego lub też roztworu podchlorynu sodowego. Podkreślam roztworu, gdyż posypywanie wapnem miejsc, które chcemy odkazić jest nieskuteczne nie mówiąc już o rozrzutności w zużyciu preparatu.

Wapno chlorowane lub podchloryn mają jedną jednak zasadniczą wadę: nie są one obojętne dla organizmu człowieka, wydzielają bowiem chlor, który jak wiadomo jest gazem wysoce toksycznym.

Pyt. Jak więc odkazić pomieszczenia np. sklepu spożywczego, kuchni domowej czy restauracji?

Odp. Powinniśmy użyć takich preparatów, które mają udowodnione własności zabójcze dla bakterii i wirusów, ale są równocześnie nieszkodliwe dla zdrowia ludzi. Preparaty te muszą być dopuszczone przez władze sanitarne do użycia - w warunkach normalnych - do dezynfekcji sprzętów i powierzchni w szpitalach w obecności chorych, nawet do dezynfekcji inkubatorów dla wcześniaków. Środki tego typu powinny być także dopuszczone do kontaktu z żywnością.

Pyt. A czy istnieje taki "idealny" środek?

Odp. Trudno tu rekomendować jakiś preparat tylko na podstawie jego wąskiego stosowania w jakimś segmencie procesów higienizacyjnych, gdyż skala koniecznych zabiegów dezynfekcyjnych po tak gigantycznej powodzi, daleko odbiega od wszelkich rutynowych działań. W wielu trudnych sytuacjach bardzo dobrze sprawdził się preparat Virkon ze względu na jego niebywałą skuteczność drobnoustrojobójczą i łatwość transportu oraz stosowania (proszek rozpuszczany w wodzie z kranu o temperaturze pokojowej). VIRKON jest od lat stosowany w polskiej Służbie Zdrowia, dopuszczony do powierzchni kontaktujących się z żywnością.

Kiedy można korzystać z wody ze studni?

Przede wszystkim nie powinniśmy spożywać wody z niej bez uprzednich badań Sanepidu i wydanego specjalnego zaświadczenia o tym, że woda jest bezpieczna. Niestety, praktycznie trzeba studnie "zrobić" od nowa. Po pierwsze wypompować z niej całą wodę, która pozostała po powodzi, a następnie wybrać szlam i piach z dna. Potem całą studnię trzeba dokładnie wymyć od środka i odkazić, a na koniec jeszcze raz zdezynfekować chlorem.

Dopiero po siedmiu do dziesięciu dniach od tych zabiegów wodę ze studni można poddać badaniom w Sanepidzie i po pozytywnym ich zakończeniu spożywać z niej wodę. Może się jednak zdarzyć, że woda nie nada się do tego przez tydzień a nawet miesiące, ponieważ bakterie potrafią być bardzo odporne.

Czy można od razu wrócić do mieszkania?

Całe mieszkanie trudno dobrze zdezynfekować. Zalane rzeczy z drewna (boazerię też) należy wyrzucić, ponieważ najszybciej zaczyna pleśnieć i gnić.

Często trzeba skuć tynk w całym domu, ponieważ woda wnika pod niego i nawet jak wygląda sucho, może rozwijać się bo pod nim grzybica, która jest bardzo szkodliwa dla ludzi.

Najlepiej skuć kawałek tynku i sprawdzić czy już rozwija się pod nim grzyb. Jeśli tak, to niestety czeka nas gruntowny remont.

Co z roślinami zalanymi na polach i w ogródkach, oraz z żywnością zalaną w domu?

Pod żadnym pozorem nie można jeść albo sprzedawać warzyw i owoców, które znalazły się pod wodą. Większość i tak już zapewne częściowo zgniła, a te wyglądające dobrze i tak są skażone. Nic zasadzonego przed powodzią nie nadaje się do użycia.

Nie można też od razu korzystać z gleby, która była zalana. Wierzchnią jej warstwę trzeba uprzętnąć, zagrabić i przeorać. Tylko tak można ją ponownie uzdatnić.

Czy trzeba się szczepić?

Główne zagrożenie popowodziowe, na które możemy się szczepić, to zatrucie - efekt spożycia zanieczyszczonego pokarmu. Dwie choroby, na które szczepienie jest przydatne, to tężec i żółtaczk pokarmowa. Szczepienie się na te dwie choroby na pewno nie jest błędem. prawo

Co zrobić z zalanymi ubraniami?

Samo ich wypranie nie wystarczy, woda powodziowa jest bardzo zanieczyszczona. Jeśli coś nosi ślady początku gnicia i cuchnie, niestety należy to wyrzucić. Pomóc mogłoby wypranie w co najmniej 90 stopniach, ale to przecież zniszczyłoby wiele ubrań.

Jeśli coś było szczelnie schowane, nie cuchnie i nie gnije, to może się po wypraniu nadać do dalszego użycia.

Oczyszczanie domu

Czego będziesz potrzebować?.

Zanim rozpoczniesz oczyszczanie swojego domu upewnij się, że masz potrzebny sprzęt:

- Aparat fotograficzny, aby zarejestrować zniszczenia dokonane przez powód?.
- Podstawowy zestaw narzędzi z młotkiem, gwoździami, śrubokrętem i kluczem.
- Miotły, mopy, szczotki i wiadra.
- Detergenty i środki dezynfekujące do użytku domowego.
- Kaloszki, rękawiczki gumowe i odzież ochronna.
- łopaty.
- Grzejniki, dmuchawy powietrza i osuszacze, jeżeli są dostępne.
- Mocne worki na odpady.

Usuwanie stojącej wody

Straż pożarna zapewni wypompowanie wody, za które może być naliczona opłata, można też wypożyczyć pompę ze sklepu DIY (zrób-to-sam). Alternatywą jest wynajęcie specjalistycznej firmy zajmującej się usuwaniem skutków powodzi, która wypompuje wodę.

Usuwać wodę etapami, aby zapobiec problemom z oddziaływaniem ciśnienia wody na konstrukcję budynku. Zaleca się usunąć dziennie nie więcej niż jedną trzecią ilości wody

Nie ogrzewaj domu o więcej niż 4°C, dopóki nie usuniesz całej stojącej wody.

Usuwanie szlamu

Usunąć łopata tak wiele szlamu, jak to możliwe, i użyj wody z węża, aby wyczyścić resztę.

Jeżeli szlam pokrywa ściany od wewnątrz i z zewnątrz usuwać go etapami, tak, by obciążenie pozostawało jednakowe z obu stron ściany.

Do usuwania szlamu z budynku nie należy używać wody pod wysokim ciśnieniem.

Sprzątanie i dezynfekcja

Wyszoruj powierzchnie gorącą wodą z mydłem i silnie działającym detergentem. Nie zapomnij wyczyścić miejsc trudno dostępnych, takich jak przestrzeń pod szafkami kuchennymi

Przedmioty takie jak meble tapicerowane, odzież, i obuwie, które miały kontakt z wodą powodziową powinny zostać spakowane w worki na śmieci (bezpiecznie związane) i wywiezione.

Prawdopodobnie będziesz zmuszony wynająć kontener na śmieci, aby pozbyć się wszystkich rzeczy do wyrzucenia z Twojego domu. Jeśli występujesz o odszkodowanie, nie wyrzucaj niczego, dopóki nie zezwoli ci na to firma ubezpieczeniowa.

Wszystkie powierzchnie służące do przygotowywania żywności powinny być gruntownie wyczyszczone i zdezynfekowane.

Pozwól czyszczonym powierzchniom dokładnie wyschnąć jeżeli znajdują się na nich bakterie, mogą przeżyć w wilgotnym środowisku.

Rekonstrukcja instalacji

Elementy instalacji technicznych muszą zostać sprawdzone przez rzeczoznawcę zanim przystąpisz do ich użytkowania. Zniszczenia w wyniku powodzi mogą nie być widoczne, i używanie instalacji może być bardzo niebezpieczne.

Elektryczność

Elektryk sprawdzi puszki połączeniowe, wyprowadzenia gniazdek elektrycznych, włączniki światła i puszki na suficie aby upewnić się, czy wewnątrz nie znajduje się woda. Współczesne okablowanie może wytrzymać krótki okres powodzi, ale jeżeli twój dom być zalany dłużej niż kilka godzin wymiana okablowania może okazać się konieczna.

Gaz

W czasie powodzi woda i szlam mogą przedostać się do instalacji gazowej. Instalator z uprawnieniami może sprawdzić urządzenia gazowe, które mogą być niebezpieczne, choć wydaje się, że działają prawidłowo.

Woda

Jeżeli podejrzewasz, że źródło wody, z którego korzystasz, mogło zostać skażone, skontaktuj się z władzami lokalnymi i przed spożyciem gotuj wodę z kranu przynajmniej przez 20 minut.

Skontroluj stan rur rozprowadzających wodę w twoim domu aby mieć pewność, że nie zostały zniszczone, sprawdź również izolacje wokół rur i wymień ją, jeżeli będzie to konieczne.

Lokalne źródła wody, takie jak studnie czy cysterny, mogą być skażone i nie powinno się z nich korzystać dopóki będą kilkakrotnie skontrolowane. Skontaktuj się w tej sprawie ze specjalistą.

Instalacja kanalizacyjna

Drenaż i kanalizacja rzadko są niszczone przez powódź, ale w przypadku zatkania nieczystości mogą się cofać. Sprawdź instalację kanalizacyjną splukując wodę w toalecie i odkręcając krany. Zgłoś zablokowanie instalacji kanalizacyjnej władzom lokalnym. Jeżeli należy dokonać naprawy kanalizacji, zastanów się nad zainstalowaniem zaworu zwrotnego (przeciwwzalewowego).

Jeżeli posiadasz własny system kanalizacyjny (np przydomowa oczyszczalnia ścieków), upewnij się, że nie wystąpiły zniszczenia mogące narazić na szwank zdrowie. Nasiąknięta wodą gleba może zaburzyć prawidłowe funkcjonowanie systemu. Nie korzystaj z kanalizacji dopóki poziom wody nie opadnie.

Napraw zniszczone zbiorniki etc i poproś o skontrolowanie ich przez specjalistę tak szybko, jak to możliwe.

Jeżeli można spodziewać się powodzi, upewnij się, że zbiornik kanalizacyjny jest pełen. W razie silnej powodzi pusty zbiornik może zostać zmyty.

Komu należą się pieniądze i kto je dostanie?

Każda rodzina bądź osoba samotna (poszkodowana przez powódź - red.) otrzymuje bezzwrotną pomoc finansową w wysokości do 6 tysięcy złotych (taki zasiłek przysługuje osobom, które straciły swój dobytek, straciły swój dom, ten dom został zalany, czy które mają po prostu straty), specjalne komisje do szacowania strat powodziar ruszyły już w teren. (Małgorzata Woźniak z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji)

W jaki sposób pomoc trafi do powodzian?

Do poszkodowanych osób mają dotrzeć specjalne komisje gminne, powołane przez samorządy. Jak podkreśla Woźniak, te już pracują. - W ich skład wchodzi pracownicy socjalni, którzy szacują straty i docierają z pomocą. Te pieniądze są tym samym błyskawicznie przekazywane do wszystkich poszkodowanych.

Informacje o szkodach trafiają do gminy także za pośrednictwem sołtysów i samych poszkodowanych

Gdzie zgłaszać szkody?

Woźniak podkreśla, że jeżeli znamy osoby, które są poszkodowane, a mogą nie mieć możliwości zgłoszenia się po pomoc lub gdy komisja nie będzie w stanie do nich dotrzeć, należy o ich sytuacji poinformować urzędników. Można to zrobić bezpośrednio do sołtysa lub do urzędu gminy.

Dokumenty za darmo

Ci, co stracili swoje dokumenty - np. dowód osobisty, paszport - mają otrzymać nowe w specjalnym trybie. Jak mówi Woźniak, MSWiA wystąpiło do wojewodów, a ci do gmin z prośbą, aby wnioski o nowe dokumenty były rozpatrywane w pierwszej kolejności. Przyspieszona ma być też ich produkcja.

- Jeżeli chodzi o ginę Wilków, zalaną w 90 procentach, w tym urząd gminy, prosimy mieszkańców, by zgłosili się do sąsiednich gmin - zaznacza.

Od 1 stycznia br. wyrobienie nowego dowodu osobistego nie jest objęte opłatą.

Wysokowydajne, przemysłowe osuszacze powietrza

Osuszacze kondensacyjne to najlepsze urządzenia do osuszania objętościowego zamkniętych budynków i pomieszczeń. Pochłaniają wilgoć z powietrza zamieniając ją na skropliny wody. Woda zbierana jest do zbiorników lub bezpośrednio odprowadzana do ścieków. Powietrze ma właściwości sorpcyjne, czyli pochłania wilgoć ze ścian i elementów pomieszczenia. Innymi słowy osuszając powietrze w zamkniętym pomieszczeniu bezpośrednio oddziałujemy na ściany pomieszczenia, osuszając je.